Psikolojinin Temel Süreçleri - 3

1. Aylarca denizde kalan gemi personelinin ve savaş esirlerinin duygu, algı ve düşüncelerinde uyarıcı gereksiniminin artmasından dolayı çeşitli farklılaşmalar gözlenir. Gerçekle gerçek olmayanı karıştırma sonucunda ruhsal çöküntü ortaya çıkar.

Bu açıklamada belirtilen sorunların ortaya çıkmasına sebep olan durum psikolojide aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilir?

A) Yetersiz uyarılma
B) Aşırı uyarılma
C) Alt duyum eşiği
D) Duyum eksikliği
E) Duyarlılık azalması

2. Güney Kaliforniya'da çok sık deprem meydana gelmektedir. Oraya yeni giden bir kişi, ilk zamanlarda bu durumun kendisini olumsuz etkilediğinden yakınabilir. Ya da kutuplara giden biri, sürekli güneş ışığında yaşamak zorunda kalınca, uyku problemi yaşayabilir. Hayatın rutin akışı bozulduğu zaman, önce fizyolojik düzen sonra psikolojik yapı bozulabilir.

Bu durum organizmanın göstereceği aşağıdaki tepkilerden hangisiyle çözülebilir?

A) Dengelenme
B) Duyusal uyum
C) Aşırı uyarılma
D) Duyarsızlaşma
E) Yetersiz uyarılma

3. Kuvvetli bir ışık, yüksek ısı ya da ses, aşırı açlık susuzluk veya ağrı gibi sürekli ve şiddetli uyarıcılara maruz kalma durumudur. Bu durum üzüntü, kaygı ve öfke gibi kişinin kendi duygu ve düşüncelerinden de kaynaklanabilir.

Bu açıklama psikolojinin aşağıda verilen kavramlardan hangisiyle ifade edilir?

A) Uyarılma
B) Toplumsal çevre
C) Aşırı uyarılma
D) Yetersiz Uyarılma
E) Üst duyum eşiği

4. • Aydınlıktan karanlık bir odaya giren kişinin bir süre sonra karanlıkta görmeye başlaması

• Doktorların tıp eğitiminde gördükleri kadavra korkusunu bir süre sonra hissetmemesi

Verilen örneklerin sıralı kavramsal ifadeleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) Duyusal uyum – Alt duyum eşiği
B) Duyarsızlaşma – Duyusal uyum
C) Aşırı uyarılma – Duyarsızlaşma
D) Duyusal uyum – Duyarsızlaşma
E) Duyarsızlaşma – Yetersiz uyarılma

5. Bir parfüm atölyesine girdiğimizde çiçek, baharat gibi kokuları boğazımızı yakacak düzeyde alırız. Atölyede çalışanlar ise bu kokuyu fark etmez.

Bu iki durum sırasıyla aşağıdaki kavramlardan hangisine karşılık gelir?

A) Yetersiz uyarılma - Duyarlılaşma
B) Yetersiz uyarılma - Duyarsızlaşma
C) Aşırı uyarılma - Alışma
D) Aşırı uyarılma - Algılama
E) Aşırı uyarılma - Uyarılma

6. Farklı büyüklükte bir düzine kareye, uzun süredir bakıyor olduğumuzu farz edelim. Belli bir süre geçtikten sonra, bize küçük bir kare gösterildiğinde bunu zihin ilk anda gerçek boyutundan daha küçük algılayacaktır. Zira beyin belli türden uyarıcıya uzun süre maruz bırakıldığında ortama alışır ve ölçütlerini girdiği her yeni ortama göre yeniden düzenler.

Buna göre insan algısının ortama göre değişmesine etki eden faktör aşağıdakilerden hangisidir?

A) Duyusal uyum
B) Yetersiz uyarılma
C) Duyum
D) Alışma
E) Duyarlılaşma

Psikolojinin Temel Süreçleri - 3

7. Duyusal uyumun organizmanın kendisine hayati açıdan pek çok yararı olmaktadır. Ancak bazı duyumlarda organizma, uyarıcıya uzun süre maruz kaldığı halde uyum gösterememektedir. Bu durum aslında organizmanın sağlığını korumada önemlidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi açıklamayı destekleyen bir örnektir?

A) Ahmet'in giydiği pantolonunun ağırlığını gün boyu hissetmemesi

B) Uzun süre şiddetli baş ağrısı yaşayan Sibel'in ağrıya dayanamayıp doktora gitmesi

C) Antalya'da yaşamaya başlayan Emre'nin sıcak iklime alışması

D) Meltem'in gömleğine sıktığı parfümün kokusunu bir süre sonra almaması

E) Denize ilk girdiğinde üşüyen Filiz'in bir süre sonra suyu ılık bulması

8. Müzik sesi yüksek olan mekanlarda "içerideki sese uzun süre maruz kalınması işitme kaybına neden olabilir." uyarısını görürsünüz. Bu ortamdaki iletişim ancak insanların kulaklarına eğilip birbirine bağırarak konuşmasıyla gerçekleşebilmektedir. Dışarı çıkıldığındaysa hala aynı davranışa maruz kalan kişi artık rahatsız olmaya başlayabilir.

Bireyin rahatsız olmasında etkili olan psikolojik süreç aşağıdakilerden hangisidir?

A) Duyum eşiği

B) Aşırı uyarılma

C) Duyusal uyum

D) Duyarsızlaşma

E) Yetersiz uyarılma

9. Aşağıdakilerden hangisi duyarlılaşma kavramına örnek verilebilir?

A) Kasaplık yapanların zamanla kestiği hayvana üzülmemesi

B) Saatin sürekli çıkardığı sesi, kişinin bir süre sonra duymamaya başlaması

C) Üst katta oturanların gürültüsünden etkilenmeyen bir kişinin zamanla en küçük sese bile sinirlenmesi

D) Loş bir ortama giren bir kişinin bir süre sonra nesnelerin ayrıntılarını seçmeye başlaması

E) İzlediği filme odaklanan bir kişinin ortamdaki konuşmalara ilgisiz kalması

10. Duyusal uyum ile duyarsızlaşma aynı gibi kullanılır fakat iki ayrı kavramdır. Örneğin kokunun yoğun olduğu bir ortamda bir süre sonra kokuyu alışma duyusal uyumdur. Fakat gürültü yapan komşularından bıkan bireyin komşularına tepki göstermemesi duyarsızlaşmadır.

Bu parçada ifade edilen duyusal uyum ile duyarsızlaşma arasındaki fark aşağıdakilerden hangisidir?

A) Duyusal uyum doğuştan, duyarsızlaşma sonradan kazanılmıştır.

B) Duyusal uyum iradeli, duyarsızlaşma iradesiz olarak ortaya çıkar.

C) Duyusal uyumda algılama süreçleri işlemezken, duyarsızlaşmada algılama ön plandadır.

D) Duyusal uyumda bir uyarıcıya tepki verilirken, duyarsızlaşmada psikolojik olarak uyarıcı karşısında tepkisiz kalınır.

E) Duyusal uyumda dikkat önemliyken, duyarsızlaşmada önemsizdir.

11. İlk ameliyatlarında duygusal olarak çok zorlanan cerrah adayları daha sonraları aynı zorluğu yaşamamışlardır.

Doktorların zamanla ameliyatlara daha rahat girmeleri psikolojide aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilir?

A) Aşırı uyarılma

B) Alt duyum eşiği

C) Duyusal uyum

D) Duyarsızlaşma

E) Öğrenilmiş çaresizlik

12. Aşağıdakilerden hangisi alışma kavramının tanımıdır?

A) Organizmanın yetersiz ve aşırı uyarıcılar karşısında sabit olan iç dengesinin bozulmasıdır.

B) Organizmanın irade dışı gösterdiği tepkilerdir.

C) Organizmanın duyum eşikleri arasındaki uyarıcıları algılamasıdır.

D) Uyarıcıların organizma tarafından fark edilmesidir.

E) Isı, ışık, ses ve koku gibi uyarıcılara karşı duyumun azalmasıdır.

